

(или възходящо) движение на характеристиките за един или друг представител на „другите“ и т. н.

Нравственият императив не ти позволява да се самоизтъкваш, т. е. да се „вертикализираш“ спрямо останалите. Той забранява употребата на дискредитиращи, дискриминиращи, репресивно-силови прийоми и „технологии“ за морално възпитание и превъзпитание, чрез които да се трасира пътят на унизяващи човешкото достойнство и чест отношения на властност на едни над „други“ субекти. Единствената власт, която този императив ти вменява, е властта над самия себе си, което е отражение и продукт на доброволното и свободно възприемане, осмисляне, преживяване и практическо осъществяване на моралния дълг, на нравствено-хуманистичния идеал. Затова и само чрез метафоричната, символната „власт“ на собствено-то ти морално подвижничество, чрез лъчезарното сияние на моралния ти подвиг – ако си способен и готов да осъществиш такъв – можеш да придобиеш и „власт“ върху пространството на духовността и битността на „другите“, на социалните и моралните ти кореспонденти. Но и този процес не е праволинейно еднозначен, а е много противоречив и сложен, невинаги оценяван по дълбоките му същностни измерения.

Моралният императив не ти позволява, а обратното – забранява ти застой, метафизичността в моралното подвижничество. Акът, при който моралният субект може да каже в себе си: „Даже и така съм по-добър от останалите“, сам по себе си вече е симптом за начало на известна ерозия на моралността, на нравственото възходящо движение и облагородяване на човешката природа.

При етничния предразсъдък има нещо противоположно. Той подчертава властническата позиция спрямо определен еталон (собствен, фаворизиран или официално валидизиран). Тази позиция вече разполага „другия“ в определени ниши на пространството на предразсъдъчното отношение и реактивност, които по принцип по-често са по-долу от тези, които се приписват на „собственото“ присъствие. Тук вертикализацията става с известна преднамереност на посланието, което легитимира властта на едни ценности, норми, принципи, етнокултурно и пр. наследство спрямо тези, които характери-